

ಮೂರ್ ಪ್ರಾಂ: ಅಪರೂಪದ ಸ್ತೋತ್ರಗಳ ಸಂಪತ್ತು

ಬೃಹತ್ ಮರದ ಕಾಂಡವನ್ನು ಮಾಹಿತಿ ಫಲಕದಂತೆ ಬಳಸಿರುವ ರೀತಿ ಕುಶಾಹಲವನ್ನು ಕೆರಳಿಸಿ, ಇತಿಹಾಸದ ಪುಟಗಳನ್ನು ತಿರುವಿಹಾಕಿದಂತಿತ್ತು. ಕಾಂಡದ ವಾರ್ಷಿಕ ರೇಖೆಗಳನ್ನು ಗುರುತಿಸಿ, '1908-ಮೂರ್ ಪ್ರಾಂ' ಸಾಧನೆ; 1776-ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯದ ಫೋಷನೆ; 1492- ಅಮೇರಿಕ ದೇಶಕ್ಕೆ ಕೊಲಂಬಸ್ ಸಮುದ್ರಯಾನ ಮಾಡಿದ; 909-ಈ ಮರ ಹುಟ್ಟಿದ ವರ್ಷ' ಇತ್ಯಾದಿ ಮಾಹಿತಿಗಳನ್ನು ವಿಸೂತನ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ, ಅರ್ಥಗಭಿರೂಪವಾಗಿ ನೀಡಿರುವುದು ಮೆಚ್ಚಿಸಬಹುದಿತ್ತು.

ಚಿತ್ರಲೇಖನ-ವಿ.ಪ್ರದೀಪ್ ಕುಮಾರ್

ಕೆಲವೇ ದಶಕಗಳ ಹಿಂದೆ ಭೂಮಿಯ ಅರ್ಥದಷ್ಟನ್ನು ಕಾಡುಗಳು ಆವರಿಸಿದ್ದವು; ಈಗ ಕಾಡುಗಳು ಭೂಮಿಯ ಕೇವಲ 9.4%ರಷ್ಟನ್ನು ಮಾತ್ರ ಆವರಿಸಿದೆ. ಅರಣ್ಯನಾಶಕ್ಕೆ ಮುಖ್ಯ ಕಾರಣಗಳೆಂದರೆ ವ್ಯಯಸಾಯ, ಕ್ರೊಂಟಿನ್‌ಗಳ ಮತ್ತು ನಗರೀಕರಣ. ಇದರ ಪರಿಣಾಮವಾಗಿ, ನಮ್ಮ ಸುತ್ತಮುತ್ತಲಿನ ಪರಿಸರ ನಾಶವಾಗುತ್ತಿದೆ; ಪೃಥ್ವಿ ಬಿಸಿಯಾಗುತ್ತಿದೆ; ಪ್ರಕೃತಿಯ ವಿಕೋಪ ಎಲ್ಲೆಲ್ಲೂ ಹೆಚ್ಚಾಗುತ್ತಿದೆ. ಇಂತಹ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಯಲ್ಲಿ, ಜಾಗತಿಕ ಶಾಪಮಾನವನ್ನು ನಿಯಂತ್ರಿಸುವಲ್ಲಿ ಮಾನವನಿಗೆ ಅರಿವು ಮತ್ತು ಜಾಗ್ರತ್ತೆಯನ್ನು ಮೂಡಿಸುವ ವಿಶೇಷವಾದ ಸ್ಥಳಕ್ಕೆ ಹೋಗುವಾಗ ಮನಸ್ಸಿನಲ್ಲಿ ಸ್ವಾಭಾವಿಕವಾಗಿಯೇ ಉತ್ಸಾಹ ಮೂಡುತ್ತದೆ; ಎಲ್ಲವನ್ನೂ ನೋಡುವ, ಅನುಭವಿಸುವ ತವಕ ಹೆಚ್ಚಾಗುತ್ತದೆ. ಇಂತಹ ಚಿಂತನೆಗಳಲ್ಲಿದ್ದ ನನಗೆ, ಬಸಿನ ದ್ವಾನಿವರ್ಧಕದಲ್ಲಿ ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದ ಮಾರ್ಗದರ್ಶಕರ ಸೂಚನೆ ಕೇಳಲಿಲ್ಲ; ಪಕ್ಕದಲ್ಲಿದ್ದ ನನ್ನ ಶ್ರೀಮತಿ ಎಚ್ಚರಿಸದಳು. 'ಗೋಲ್ಡನ್ ಗೇಟ್' ಬ್ರಿಡ್ಜಿಗೆ ಉಪಯೋಗಿಸಿರುವ ಉಕ್ಕಿನ ತಂತಿಗಳಷ್ಟೆಂದರೆ, ಈ ಪೃಥ್ವಿಗೆ ಮೂರು ಪ್ರದಕ್ಷಿಣೆ ಹಾಕುವಷ್ಟು', ಮಾರ್ಗದರ್ಶಕರು ಸ್ಯಾನ್ ಘಾನಿಸ್ಮೌದ ಗೋಲ್ಡನ್ ಗೇಟ್ ಬ್ರಿಡ್ಜ್ ಬಗ್ಗೆ ವಿವರಿಸುತ್ತಿದ್ದರು. ಆದರೆ, ಅಸಾಧಾರಣವಾದ ಸಮೃದ್ಧಿಯಿಂದ ಕೂಡಿದ್ದ ಮೂರ್ ಪ್ರಾಂನ್ನು ನೋಡುವ ಉತ್ಸುಕತೆಯ ಜೊತೆಗೆ, ಮೂವತ್ತೆರಡು ವರ್ಷಗಳ ಹಿಂದೆ ಇದೇ ಸ್ಥಳಕ್ಕೆ ಬಂದಿದ್ದ ನನ್ನ ತಂದೆ ಹಿರಿಯ ಸಮಾಜವಾದಿ ಎಸ್.ವೆಂಕಟರಾಮ್, 'ಪ್ರದಕ್ಷಿಣೆ' ಪ್ರಾಸ ಕಥನದಲ್ಲಿ ಬರೆದ, ಅವರ ನೆನಪುಗಳನ್ನೂ ಮೆಲುಕು ಹಾಕುತ್ತಿದ್ದೆ.

ಮೂರ್ ಪ್ರಾಂ ಪ್ರಪಂಚದ ಪುರಾತನ ಕಾಡುಗಳಲ್ಲಿಂದು. ವಿಶೇಷವೆಂದರೆ, ಸ್ಯಾನ್ ಘಾನಿಸ್ಮೌದಂತೆ ಬೃಹತ್ ನಗರದ ಗೋಲ್ಡನ್ ಗೇಟ್ ಬ್ರಿಡ್ಜಿನಿಂದ ಕೆಲವೇ ಮೈಲುಗಳ ದೂರದಲ್ಲಿದ್ದರೂ, ಪರಿಸರದ ಪ್ರಭಾವದಿಂದ ನಗರದಿಂದ ಅದೆಷ್ಟೋ ಜ್ಯೋತಿವರ್ಷಗಳಷ್ಟು ದೂರ ಹೋದಂತೆ ಅನಿಸುವುದು ಸಹಜ. ಪೆಸಿಫಿಕ್ ಸಾಗರವನ್ನು ಗೋಲ್ಡನ್ ಗೇಟ್ ಬ್ರಿಡ್ಜನ ಮುಖಾಂತರ ದಾಟುತ್ತಿದ್ದಂತೆ, ಸ್ಥಳದ ನಕ್ಷೆಯೇ ಬದಲಾಯಿತು. ಎಡಕ್ಕೂ-ಬಲಕ್ಕೂ ಬಳಕುತ್ತಾ ತಿರುಗುತ್ತಿದ್ದ ರಸ್ತೆ, ಬೆಟ್ಟಗುಡ್ಡ ಕಣಿವೆಗಳ ಪ್ರದೇಶದಲ್ಲಿ ದಟ್ಟವಾಗಿದ್ದ ಮಂಜಿನ ನಡುವೆ, ಆಗೋಮ್ಮೆ-ಈಗೋಮ್ಮೆ ಕಾಣಿಸುತ್ತಿದ್ದ ಹೇರಳ ವನರಾತಿ, ನಮ್ಮ ಪಶ್ಚಿಮ ಫಟ್ಟವನ್ನು ನೆನಬಿಸುತ್ತಿತ್ತು.

ಸಮಸ್ತ ಜೀವರಾಶಿಗಳಲ್ಲಿ, ಅತ್ಯಂತ ದೀಪಕಾಲ ಬಾಳುವ ಮರಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಈಗ ತೀವ್ರವಾದ ಅರಿವು ಮತ್ತು ಕಾಳಜಿ ಉಂಟಾಗಿದೆ. ಮಹತ್ವದ ವಿಷಯವೆಂದರೆ, ಒಂದು ಮರ ವರ್ಷಕ್ಕೆ ಸುಮಾರು 250 ಪೌಂಡ್

ಆಮ್ಲಜನಕವನ್ನು ಉತ್ಪಾದಿಸುತ್ತದೆ. ಅಷ್ಟೇ ಅಲ್ಲ! ಒಂದು ಎಕರೆಯಲ್ಲಿನ ಮರಗಳು ವರ್ಷಕ್ಕೆ ಹೀರಿಕೊಳ್ಳುವ ಕಾರ್ಬನ್ ಡೈ ಆಕ್ಸೈಡ್, ಒಂದು ಕಾರು 26,000 ಮೈಲಿ ಪ್ರಯಾಣದಲ್ಲಿ ಉತ್ಪಾದಿಸುವವು. ಮರ ತನ್ನ ಜೀವದ ಅವಧಿಯಲ್ಲಿ, 1 ಟನ್ ಕಾರ್ಬನ್ ಡೈ ಆಕ್ಸೈಡ್‌ನ್ನು ಹೀರಿಕೊಳ್ಳುತ್ತದೆ. ಮರಗಳು ಶಬ್ದ ಮಾಲಿನ್ಯವನ್ನೂ ತಡೆಯುತ್ತವೆ. ಆದ್ದರಿಂದಲೇ, ಮೂರ್ ಪ್ರಡ್ ಪ್ರವೇಶಿಸಿದ ತಕ್ಷಣ ಅಜ್ಞರಿ ಮೂಡಿಸುವ ನಿಶ್ಚಯ. ಪರಿಚಯಸ್ಥರೇ ಹೆಚ್ಚಿದ್ದ ನಮ್ಮ ಪ್ರವಾಸದಲ್ಲಿ ಯಾವಾಗಲೂ ಮಾತುಕತೆಯ ಆಭರಣ. ಆದರೆ, ಒಸ್ನಿ ನಿಂತ ಕ್ಷಣಿಂದ ಮಾತಿನ ಧಾಟಿ, ಪರಿಮಾಣ ಕುಗಿ, ಒಡನೆಯೇ ವಾತಾವರಣಕ್ಕೆ ಹೊಂದಿಕೊಂಡಿತ್ತು.

ಮೂರ್ ಪ್ರಡ್ ಇತಿಹಾಸ

ಈ ಕಾಡಿನ ಇತಿಹಾಸ ಕುಶಾಹಲಕಾರಿ. ಇದರ ಸಂರಕ್ಷಣೆಗೆ ನಡೆಸಿದ ಹೋರಾಟದ ಪರಿಶ್ರಮವೇ, ಇಂದು ಮೂರ್ ಪ್ರಡ್ ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಸ್ವಾರ್ಥಕವಾಗಲು ಕಾರಣ. ನಮ್ಮ ದೇಶದಲ್ಲಿ ಡಿ-ನೋಟಿಫಿಕೇಶನ್, ಭೂ-ಕಬ್ಲಿಕೆ, ಒತ್ತುವರಿ ಮತ್ತು ಪರಿಸರ ನಾಶದ ಹಗರಣಗಳ ಹಿನ್ನೆಲೆಯಲ್ಲಿ, ನೂರು ವರ್ಷಗಳ ಹಿಂದೆಯೇ ಪರಿಸರ ಸಂರಕ್ಷಣೆಗಾಗಿ, ಅಮೇರಿಕದ ಸಂಸದಿಂದ ವಿಲಿಯಮ್ ಕೆಂಟ್ ನಡೆಸಿದ ಹೋರಾಟ ಮತ್ತು ತ್ಯಾಗದ ಕತೆ ಅನುಕರಣೀಯ. 1905ರಲ್ಲಿ ಕೆಂಟ್, ಸ್ಯಾನ್ ಫ್ರಾನ್ಸಿಸ್ಕೋ ಕೊಲ್ಲಿ ಪ್ರದೇಶದಲ್ಲಿ 611 ಎಕರೆಯ ರೆಡ್ ಪ್ರಡ್ ಅರಣ್ಯವನ್ನು ವಿರೀದಿಸಿದರು. ತರುವಾಯ, ಇದೇ ಪ್ರದೇಶದಲ್ಲಿ ಖಾಸಗಿ ನೀರು ಸರಬರಾಜು ಸಂಸ್ಥೆಯೊಂದು ಅಣೆಕಟ್ಟು ನಿರ್ಮಿಸಲು ಮುಂದಾದಾಗ, ಅದನ್ನು ಕೆಂಟ್ ತಿಂವೆವಾಗಿ ವಿರೋಧಿಸಿದರು. ಸಮಸ್ಯೆ ಬಗೆಹರಿಸಲು ಆ ಸಂಸ್ಥೆ ಕೋಟ್ರ್ ಮೊರ್ಹೋದಾಗ, ಕೆಂಟ್ ತಮ್ಮ ಜಮೀನಿನ 295 ಎಕರೆಯನ್ನು ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಹೊಡುಗೆಯಾಗಿ ನೀಡಿ, ಅರಣ್ಯ ನಾಶವಾಗುವುದನ್ನು ತಡೆಗಟ್ಟಿದರು. ಪ್ರಭಾವಶಾಲೀ ರಾಜಕಾರಣೀಯಾಗಿದ್ದ ಕೆಂಟ್, ತಮ್ಮ ಅನುಭವ ಮತ್ತು ವ್ಯಕ್ತಿತ್ವವನ್ನು ಸದುಪಯೋಗಿಸಿಕೊಂಡು, ಅಂದಿನ ರಾಷ್ಟ್ರಪತಿ ರೂಸ್‌ವೆಲ್ಟ್‌ರೊಂದಿಗೆ ಸಮಾಲೋಚಿಸಿ, 1908ರಲ್ಲಿ ಈ ಕಾಡನ್ನು ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಸ್ವಾರ್ಥಕವೆಂದು ಘೋಷಿಸುವಲ್ಲಿ ಯಶಸ್ವಿಯಾದರು. ವ್ಯೇಯಕ್ತಿಕ ಆಸ್ತಿಯಿಂದ ನಿರ್ಮಿತ, ಏಕೈಕ ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಸ್ವಾರ್ಥಕದ ರೂಪಾರಿ ಕೆಂಟ್‌ರವರ ಹೆಸರನ್ನು ಈ ಕಾಡಿಗಿಡಲು ರೂಸ್‌ವೆಲ್ಟ್ ಸೂಚಿಸಿದರು. ಆದರೆ, ನಿಸ್ಸಾಧಿಕಾರಿ ಕೆಂಟ್, ಇದಕ್ಕೆ ಒಪ್ಪದೆ ಪರಿಸರವಾದಿ ಜಾನ್ ಮೂರ್‌ರವರ ಹೆಸರಿನಲ್ಲಿ, ಈ ಸ್ವಾರ್ಥಕವನ್ನು ನಿರ್ಮಿಸಿದರು.

ಪ್ರೈವೇಟ್ ಮತ್ತು ಜೀವರಾಶಿ

ದಟ್ಟವಾದ ಮಂಜೇ ಇಲ್ಲಿನ ಕಾಡು ಪ್ರದೇಶಕ್ಕೆ ಸಂಜೀವಿನಿ. ಏಕೆಂದರೆ, ಸಮುದ್ರತೀರದ ಈ ರೆಡ್ ಪ್ರಡ್ ಕಾಡಿಗೆ ವಾತಾವರಣದಲ್ಲಿನ ತೇವಾಂಶ ಅವಶ್ಯಕ. ಇಲ್ಲಿನ ಕಾಡಿನಲ್ಲಿ ಪ್ರೈವೇಟ್ ಮತ್ತು ಜೀವರಾಶಿಗಳಿವೆ. ವಿವಿಧ ಪ್ರಭೇದಗಳ ಸಸ್ಯಗಳು, ಮರಗಳು, ಸಸ್ತನಿಗಳು ಮತ್ತು ಪಕ್ಷಿಗಳಿಗೆ ಇದು ವಾಸಸಾಧನ. ವಿರಳವಾಗುತ್ತಿರುವ ಮತ್ತು ವಿನಾಶದ ಅಂಚಿನಲ್ಲಿರುವ ಅನೇಕ ಮೃಗ, ಪಕ್ಷಿ ಮತ್ತು ಸಸ್ಯ ಪ್ರಭೇದಗಳನ್ನು ಸಂರಕ್ಷಿಸುವುದು ಇಂತಹ ಕಾಡುಗಳಲ್ಲೇ ಸಾಧ್ಯ. ಇಲ್ಲಿನ ಪ್ರಾಣಿವರ್ಗದಲ್ಲಿ ಸ್ಕಂಕ್ [ಒಂದು ಬಗೆಯ ಸಸ್ತನಿ], ತೋಳ, ನರಿ, ಸಿಂಹ, ಜಿಂಕೆ, ಕರಡಿ ಮುಖ್ಯವು.

ಇಲ್ಲಿನ ಸಸ್ಯ ಮತ್ತು ಪ್ರಾಣಿಗಳ ವೈವಿಧ್ಯತೆ ವಿಸ್ತಯಕಾರಿಯಾಗಿ ಕೆಲವೊಮ್ಮೆ ಗ್ರಹಿಕೆಗೆ ಸಿಲುಕದು; ಅಥವಾ ಎದೆಗುಂದಿಸಬಹುದು. ಇದೊಂದು ಸದ್ಗುದ್ದಲವಿಲ್ಲದ ಪ್ರಾಕೃತಿಕ ಸಹಜ ವಾಸಸ್ಥಾನ. ಆದ್ದರಿಂದ, ನಿಶ್ಚಯಾಗಿ ನಡೆಯುತ್ತಾ, ಇಲ್ಲಿನ ಅನುಭವಗಳನ್ನು ಪಡೆದುಕೊಳ್ಳಬೇಕು. ನೈಸರ್ಗಿಕವಾಗಿ ಸಂರಕ್ಷಿಸಿದ ಮೂರ್ ವೃಜಿನಲ್ಲಿ ಒಡಾಡಲು ಕಾಲುದಾರಿಗಳನ್ನು ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಕಾಲುದಾರಿಗಳನ್ನು 30ರಿಂದ 90 ನಿಮಿಷಗಳ ಮಾರ್ಗಗಳಾಗಿ ವಿಂಗಡಿಸಿ, ಪ್ರವಾಸಿಗರಿಗೆ ಮಾರ್ಗಗಳ ದೂರ ಮತ್ತು ನಕ್ಷೆಯ ಮಾಹಿತಿಯನ್ನು ನೀಡಿರುವುದರಿಂದ, ನಮ್ಮ ಚೈತನ್ಯ ಮತ್ತು ಸಮಯಕ್ಕೆ ಅನುಗುಣವಾಗಿ ಮಾರ್ಗಗಳ ಆಯ್ದು ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳಬಹುದು.

ನಾವು ಆರಿಸಿದ ಮಾರ್ಗದಲ್ಲಿ ನಡೆಯುತ್ತಾ ಹೋದಾಗ ಓಕ್, ಪ್ರೇನ್, ಸೆಡರ್ ಇತ್ಯಾದಿ ಮರಗಳೂ, ವರ್ಷಾವಿಡೀ ಎಲೆಗಳಿರುವ ನಿತ್ಯಹರಿದ್ವರ್ಣ ಮರಗಳೂ ಹೇರಳವಾಗಿದ್ದವು. ಶಂಕುವಿನಾಕಾರದಲ್ಲಿ ಬೆಳೆಯುವ ರೆಡ್‌ಪ್ರ್ರೋ ಮರಗಳು ಪ್ರಪಂಚದಲ್ಲಿ ಅತಿಹೆಚ್ಚು ಎತ್ತರಕ್ಕೆ ಬೆಳೆಯುತ್ತವೆ. 379 ಅಡಿಯಷ್ಟು ಎತ್ತರ ಮತ್ತು 2000 ವರ್ಷಗಳಷ್ಟು ಕಾಲ ಬಾಳಿದ ನಿದರ್ಶನಗಳಿವೆ. ಆಳವಾದ ಸುಕ್ಕಗಳಿಂದಲೂ, ನಾರುಗಳಿಂದಲೂ ಕೂಡಿರುವ ತೊಗಟೆಯಿರುವ ಈ ಮರಗಳ ಕಾಂಡ ಗುಂಡಾಗಿದ್ದು, ಸುಮಾರು 10–14 ಅಡಿಗಳಷ್ಟು ಅಗಲವಿರುತ್ತದೆ. ಮೂರ್ ವೃಜಿನಲ್ಲಿರುವ ಮರಗಳ ಸರಾಸರಿ ಎತ್ತರ 258 ಅಡಿ ಮತ್ತು ಇಲ್ಲಿ 1200 ವರ್ಷಗಳಷ್ಟು ಪ್ರಾಚೀನ ಮರವಿದೆ.

ವಿಚಿತ್ರ, ಆದರೂ ಸತ್ಯ! ಕ್ಯಾಲಿಪ್ರೋನೀಯ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ, ವಿಶಿಷ್ಟ ಅನುಭವ ನೀಡುವ ಅನೇಕ ಬೃಹತ್‌ರೆಡ್‌ಪ್ರ್ರೋ ‘ಡ್ರೈವ್-ತ್ರೌ’ ಮರಗಳಿವೆ. ಮೂರ್ ವೃಜಿನಿಂದ ಉತ್ತರಕ್ಕೆ ಪ್ರಯಾಣಿಸಿದರೆ, ಸಿಗುವ ಈ ಮರಗಳ ನಡುವೆ ಡ್ರೈವ್ ಮಾಡಬಹುದು.

ಕತ್ತಲ ವಿರುದ್ಧ, ಬೆಳಕಿನ ಯುದ್ಧ

ದಟ್ಟವಾದ ಮಂಜನಿಂದಲೂ, ಹೇರಳವಾದ ಸಸ್ಯಸಂಪತ್ತಿನ ಮೇಲಾಷಣೀಯಿಂದಲೂ, ಇಲ್ಲಿ ಸೂರ್ಯನ ಬೆಳಕು ಕಮ್ಮಿ. ಸ್ವಲ್ಪ ಮಟ್ಟಿನ ಕತ್ತಲಿನಲ್ಲಿ, ಕಣ್ಣಿಗೆ ಕಾಣಿದಷ್ಟೆತರದ ಮರಗಳನು ನೋಡುತ್ತಿದ್ದಾಗ, ಮನದಾಳದಲ್ಲಿಂದ ಪ್ರಶ್ನೆ; ಈ ಮರಗಳೇಕೆ 250–300 ಅಡಿಗಳಷ್ಟು ಎತ್ತರ ಬೆಳೆಯುತ್ತದೆ? ಈ ಕತ್ತಲ ಕಾಡಿನಲ್ಲಿ, ಪ್ರಾಯಶಃ ಮರಗಳಲ್ಲಿ ಸೂರ್ಯನ ಬೆಳಕಿಗೆ ಪ್ರೇರೋಚಿ ಇರಬಹುದಲ್ಲವೇ?

ಆತಿಯಾದ ಎತ್ತರದ ಈ ಮರಗಳು, ಸೂರ್ಯನ ಕಿರಣಗಳನ್ನು ತನ್ನ ಮೇಲಾಷಣೀಯಲ್ಲಿ ಸೆರೆಹಿಡಿದು, ನಿಯಮಿತ ಪ್ರಮಾಣದಲ್ಲಿ ಭೂಮಿಗೆ ಹರಿಸುವ ಪ್ರಕ್ರಿಯೆಯನ್ನು ಕ್ಯಾಮೆರಾದಲ್ಲಿ ಸೆರೆಹಿಡಿಯಲು ಮನಸಾಯಿತು. ಹಸಿರು ಸಂಪತ್ತಿನ ಕತ್ತಲಿನಲ್ಲಿ, ವಿಚಿತ್ರವಾದ ಭಂಗಿಯಲ್ಲಿ ಕುಳಿತು, ಕ್ಯಾಮೆರವನ್ನು ಆಕಾಶದತ್ತ ಹಿಡಿಯುತ್ತಿದ್ದಂತೆ, ನಾಡಿನ ಶೈಷ್ಫ್ಲ ಕೆವಿ ಎಚ್. ಎಸ್. ವೆಂಕಟೇಶಮೂರ್ತಿಯವರು ಬರೆದ, ಟಿ.ಎನ್. ಸೀತಾರಾಮ್ ಅವರ ಮುಕ್ತ-ಮುಕ್ತ ಧಾರಾವಾಹಿಯ ಶೀಷಿಕೆ ಗೀತೆಯ ಸಾಲು-‘ಇರುಳ ವಿರುದ್ಧ, ಬೆಳಕಿನ ಯುದ್ಧ-ನೆನಪಾಯಿತು. ಕತ್ತಲೆ-ಬೆಳಕುಗಳ ನಿರಂತರ ಹೋರಾಟವನ್ನು ಸೆರೆಹಿಡಿಯಲು ಕುಳಿತ ಭಂಗಿ, ಮಾಡಿದ ಪ್ರಯತ್ನ ಘಲಕಾರಿಯಾಯಿತು. ಆದರೆ, ಈ ದಟ್ಟ ಕಾಡಿನ ತೇವಾಂಶದಿಂದ ಹರಡಿದ್ದ

ಎಲೆಗೊಂಚಲು ಮತ್ತು ಮಣಿನ ತಾಜಾ ಪರಿಮಳವನ್ನು ಬಣ್ಣಿಸಲು ಅಸಾಧ್ಯ; ಅದು ಇಂದ್ರಿಯಗಳಿಂದ ಅನುಭವಿಸಲು ಮಾತ್ರ ಸಾಧ್ಯ!

ಮಳೆಕಾಡಿನಲ್ಲಿ ಮಳೆಯ ಅನುಭವವಿರದಿದ್ದರೆ ಹೇಗೆ? ನಡೆದಾಡುತ್ತಿದ್ದಂತೆ ರಭಸದ ಮಳೆ ಶುರು! ವಿಮಾನ ಪಯಣದಲ್ಲಿ ಸಿಗುವ ನಿಯಮಿತ ಬ್ಯಾಗೇಜೊನಲ್ಲಿ ಬಹುಪಾಲು ಉಣಿ ಬಟ್ಟೆಗಳಿಗೇ ಮೀಸಲು; ‘ಮಳೆ ಬರಲಿ, ಫತ್ತಿ ಇರಲಿ’ ಎನ್ನುವ ಮುಂದಾಲೋಚನೆ ನಮ್ಮಲ್ಲಿರಲಿಲ್ಲ. ಜೆಲಿ-ಮಳೆಯಲ್ಲಿ ನಡುಗುತ್ತಾ, ಗಡಿಬಿಡಿಯಿಂದ ದಾಪುಗಾಲು ಹಾಕಲಾರಂಭಿಸಿದೆವು. ಅದೃಷ್ಟವಶಾತ್, ಹತ್ತಿರದಲ್ಲೇ ಜೋಪಡಿಯೋಂದು ಕಾಣಿಸಿತು. ಆ ಜೋಪಡಿಯಲ್ಲಿ, ಬೃಹತ್ ಮರದ ಕಾಂಡವನ್ನು ಕತ್ತರಿಸಿ, ಮಾಹಿತಿ ಫಲಕದಂತೆ ಬಳಸಿರುವ ರೀತಿ ಕುಶಾಹಲವನ್ನು ಕೆರಳಿಸಿ, ಇತಿಹಾಸದ ಪುಟಗಳನ್ನು ತಿರುವಿಹಾಕಿದಂತಿತ್ತು. ಕಾಂಡದ ವಾಷಿಕ ರೇಖೆಗಳನ್ನು ಗುರುತಿಸಿ, ‘1908-ಮೂರ್ ಪುಡ್ನು ಸ್ಥಾಪನೆ; 1776-ಸ್ಥಾತಂತ್ರದ ಘೋಷಣೆ; 1492- ಅಮೇರಿಕ ದೇಶಕ್ಕೆ ಕೊಲಂಬಸ್ ಸಮುದ್ರಯಾನ ಮಾಡಿದ; 909-ಈ ಮರ ಹುಟ್ಟಿದ ವರ್ಷ’ ಇತ್ಯಾದಿ ಮಾಹಿತಿಗಳನ್ನು ವಿನೂತನ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ, ಅರ್ಥಗಭಿರೂಪವಾಗಿ ನೀಡಿರುವುದು ಮೆಚ್ಚುವಂತಿತ್ತು.

ಎಲ್ಲಕ್ಕಿಂತ ಹೆಚ್ಚಿನದಾಗಿ, ಇಲ್ಲಿ ಗಿಡಮರಗಳ ಬಗ್ಗೆ ವಿಶೇಷವಾದ ಕಾಳಜಿ, ಮಮತೆಯಿದೆ. ಇಲ್ಲಿ ಇತ್ತೀಚೆಗಷ್ಟೇ, ಹಳೆಯ ರೆಡ್‌ಪುಡ್ ಮರವೋಂದು ಉರುಳಿ ಬಿದ್ದಿದೆ. ಇದೊಂದು ಸ್ವಾಭಾವಿಕ ಬೆಳವಣಿಗೆಯಾದರೂ, ಬಿದ್ದ ಮರವನ್ನು ಎತ್ತಿ ಬಿಸಾಕಿಲ್ಲ; ಅದನ್ನು ಕಾಲುದಾರಿಗೆ ಅಡ್ಡವಾಗದಂತೆ ಪಕ್ಕಕ್ಕೆ ಸರಿಸಿ, ಆಸಕ್ತರು ವೀಕ್ಷಿಸಲು, ಇಂಥಹ ಬೃಹತ್ ಮರ ಬೀಳುವ ಕಾರಣಗಳನ್ನು ಸಂಶೋಧಿಸಲು ನೇರವಾಗಿದ್ದಾರೆ.

ಮೂರ್ ಪುಡ್ನು, ಸ್ಯಾನ್ ಫ್ರಾನ್ಸಿಸ್ಕೋ ನಗರದಿಂದ 19 ಕಿ.ಮೀ. ದೂರದಲ್ಲಿದೆ. ಇಲ್ಲಿಗೆ, ನೀವು ಶಾಸಗಿ ಅಥವಾ ಸಾರ್ವಜನಿಕ ವಾಹನಗಳಲ್ಲಿ ಬರಬಹುದು. ಅಥವಾ, ಪೆಸಿಫಿಕ್ ಕೊಲ್ಲಿಯ ಉತ್ತರದ ದಡದಲ್ಲಿರುವ ಸಾಸಲಿಟೊಗೆ ದೋಣಿಯಲ್ಲಿ ಬಂದು, ಅಲ್ಲಿಂದ ಬಸ್ಸಿಗಳಲ್ಲಿ ಬರಬಹುದು. ನಿಮಗೆ ಟ್ರೆಕ್ಸಿಂಗ್‌ನಲ್ಲಿ ಆಸಕ್ತಿಯೇ? ಹಾಗಿದ್ದಲ್ಲಿ, ಸಾಸಲಿಟೊ ಪಟ್ಟಣದಿಂದ 10 ಕಿ.ಮೀ. ಟ್ರೆಕ್ಸೊ ಮಾಡಬಹುದು.

ನೀವು ಸ್ಯಾನ್ ಫ್ರಾನ್ಸಿಸ್ಕೋಗೆ ಬಂದರೆ ಅಪರೂಪದ ಮೂರ್ ಪುಡಿಗೆ ಬರಲು ಮರೆಯದಿರಿ. ಹತ್ತಿರದಲ್ಲೇ, ಮೂರ್ ಬೀಜ್ ಸಹ ಇದೆ; ಆದರೆ, ಇಲ್ಲಿ ಈಜಾಡುವಂತಿಲ್ಲ. ಸಾಸಲಿಟೊ ಪಟ್ಟಣ ಒಂದು ಮೋಹಕ ತಾಣ ಮತ್ತು ಹೆಚ್ಚಿಗೆ ಸ್ಯಾನ್ ಫ್ರಾನ್ಸಿಸ್ಕೋ ಶ್ರೀಮಂತರೇ ವಾಸಿಸುವ ಪ್ರದೇಶ. ಇಲ್ಲಿನ ಮುಖ್ಯಬೀದಿಯಲ್ಲಿ ಅಡ್ಡಾಡಿ, ಅನೇಕ ಆಟೋ ಮತ್ತು ಪ್ರಾಚೀನ ವಸ್ತುಗಳ ಗ್ಯಾಲರಿಗಳಿಗೆ ಭೇಟಿ ನೀಡಬಹುದು. ಪೆಸಿಫಿಕ್ ಕೊಲ್ಲಿಯ ತೀರದಿಂದ, ಅಲ್ಲಿರುವ ರಸೆನ್ಸ್‌ರೆಂಟ್‌ಗಳಿಂದ, ಸ್ಯಾನ್ ಫ್ರಾನ್ಸಿಸ್ಕೋ ಮತ್ತು ಗೋಲ್ಡನ್ ಗೇಟ್ ಬ್ರಿಡ್ಜನ ಅಮೋಫಾವಾದ ದೃಶ್ಯಗಳನ್ನು ನೋಡಬಹುದು.

ರೈಸ್ ಅಫ್ ದಿ ಪ್ಲಾನೇಟ್ ಅಫ್ ಏಪ್ಲ್

ಜನಪ್ರಿಯವಾದ ಮೂರ್ ಪುಡ್ನು, ಅನೇಕ ಹಾಲಿಪುಡ್ ಚಿತ್ರಗಳಲ್ಲಿ, ಚಿತ್ರೀಕರಣವಾಗಿದೆ. ಇತ್ತೀಚೆಗಷ್ಟೇ ಬಿಡುಗಡೆಯಾದ ‘ರೈಸ್ ಅಫ್ ದಿ ಪ್ಲಾನೇಟ್ ಅಫ್ ಏಪ್ಲ್’ ಚಿತ್ರದಲ್ಲಿ ಮಂಗಗಳು ಸ್ಯಾನ್ ಫ್ರಾನ್ಸಿಸ್ಕೋ

ನಗರದಿಂದ ಮೂರ್ ಪುಡಿಗೆ ಮಂಗಮಾಯವಾಗುವ ದೃಶ್ಯವಿದೆ. ಈ ಜಿತ್ರದ ಬಿಡುಗಡೆಯ ನಂತರ, ಮೂರ್ ಪುಡಿಗೆ ಮಂಗಗಳನ್ನು ಹುಡುಕಿಕೊಂಡು ಬರುವ ಪ್ರವಾಸಿಗರ ಸಂಖ್ಯೆ ಹೆಚ್ಚಾಗಿದೆಯಂತೆ!

ಪ್ರವಾಸದಲ್ಲಿ ಸ್ವಾರ್ಥಕರು ಅಂಗಡಿಗೆ ಹೋಗುವುದೊಂದು ವಾಡಿಕೆ. ಮೂರ್ ಪುಡಿನ ಅಂಗಡಿಯನ್ನು ನೋಡುತ್ತಿದ್ದಂತೆ, ಅಲ್ಲ ಗೋರ್ ಅವರ ‘ಇನ್‌ಕನ್‌ನಿಯೆಂಟ್ ಟೂರ್’ ಪ್ರಸ್ತರ ಕಾಣಿಸಿತು. ಕ್ಯಾಶ್ ಕೌಟರಿನಲ್ಲಿ ಮಾರಾಟಗಾರ್ತಿ, ನನ್ನನ್ನೂ ಪ್ರಸ್ತರವನ್ನೂ ನೋಡಿ ನಗುತ್ತಾ ಕೇಳಿದಳು, ‘ವೆರಿ ಗುಡ್ ಬುಕ್’. ಅಲ್ಲ ಗೋರ್ ಯಾರೆಂದು ಗೊತ್ತೇ? ಅವಳ ಪ್ರಶ್ನೆಯಲ್ಲಿ ವ್ಯಂಗ್ಯವಿರಲಿಲ್ಲ; ಅವರ ದೇಶದ ಪ್ರಭುದ್ಧ ಮಾಜಿ ಉಪರಾಷ್ಟ್ರಪತಿಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಅಭಿಮಾನವಿತ್ತು. ನಾನೂ ನಗುತ್ತಲೇ ಉತ್ತರಿಸಿದೆ, ‘ಮಾಜಿ ಉಪರಾಷ್ಟ್ರಪತಿ, ಲೇಖಕರು ಮತ್ತು ಹೆಸರಾಂತ ಪರಿಸರವಾದಿ. ನೋಬಲ್ ಪ್ರಶಸ್ತಿ ವಿಜೇತರು’. ನನಗಿದ್ದ ಮಾಹಿತಿಯನ್ನು ಕೇಳಿ, ಹಣನ್ನುವಿಳಾದಳು.

ಹುತ್ತಾಹಲದಿಂದ ಪ್ರಸ್ತರದ ಪ್ರಬಂಧನ್ನು ತಿರುಗಿಸುತ್ತಾ ಹೊರಬಂದೆ. ಮಳೆಯಿಂದ ಭೂಮಿ ತೇವವಾಗಿತ್ತು. ಅಲ್ಲೇ ನಡೆಯುತ್ತಿದ್ದ ಮಗುವೊಂದು ನನ್ನ ನೋಟವನ್ನು ಸೆಳೆಯಿತು. ತನ್ನ ತಂದೆಯ ಹಿಂದೆ, ಅವರ ಹೆಚ್ಚಿಗುರುತಿನ ಮೇಲೆ ತನ್ನ ಪುಟ್ಟಿ ಕಾಲುಗಳನ್ನಿಟ್ಟು, ನಡೆಯಲೂ ಆಗದ, ಆದರೂ ಬಿಡದ ಮಗುವಿನ ಮುಗ್ಗು ಮುಖಿದಲ್ಲಿನೋ ಸಾಧಿಸುವ ಭಲವಿತ್ತು. ಪ್ರಕೃತಿಯ ಮಡಿಲಲ್ಲಿನ ಆ ಪ್ರತೀಕ, ನನ್ನಲ್ಲಿನ ಸುಪ್ತ ಭಾವನೆಗಳನ್ನು ಪ್ರತಿಬಿಂಬಿಸುತ್ತಿತ್ತು. ನಾನೂ ಸಹ ಕಾಲಚಕ್ರದಲ್ಲಿ ಎಂದೋ ಕಣ್ಣರೆಯಾಗಿದ್ದ ಹೆಚ್ಚಿಗುರುತುಗಳನ್ನರಸಿ, ಜೀವನಚಕ್ರದಲ್ಲಿ ಮುನ್ನಡೆಯಲು, ನನಗಾಗಿ ಕಾಯುತ್ತಿದ್ದ ಸ್ನೇಹಿತರ ಗುಂಪಿನತ್ತ ನಡೆದೆ.